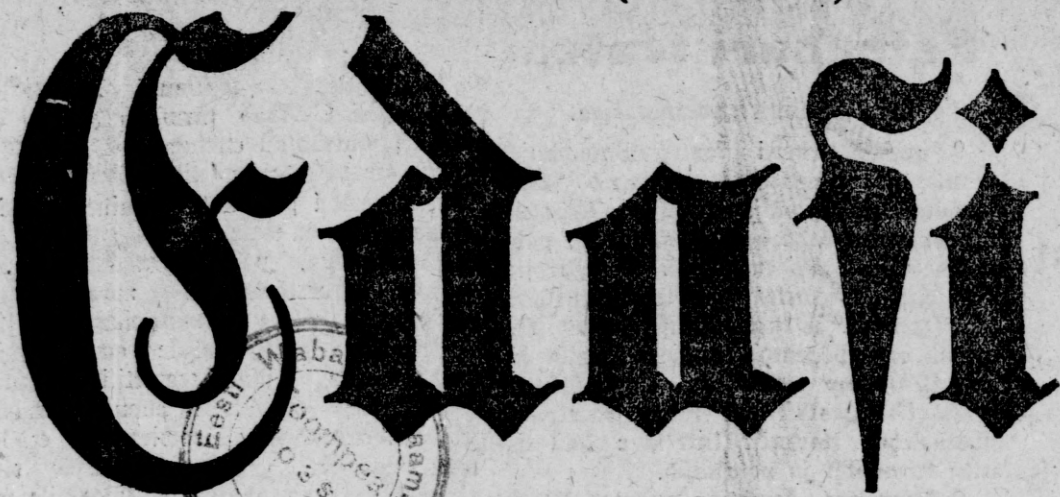

Eesti Osakondade Peterburi komitee häälekandja.

Nr 79.

PÄEWALENT.

Teisipäewal, 15. aprillil 1919. a.

Siseasjade walitsuselt.

Pärast punaste wägede taganemist Eesti tõstis walged Eesti liikumise ja nende hääletorud nutukisa „enamlaste mõrjutuse“ poolt tapetud ohwite üle, kahetseti kodanlastest pappidest ja parunlastest rääkimata, keda märtsi auu sisse tõstetaks, kõigi spetsulantide, feltkonna jätiste ja wiinapõletajate surma, tuisjuures neile kodanluse kohustatele hääletorudele tõbrahwa äraandjate wäheaste „erat“ peenel häälel kaasa laulab. Se teie pühendatakse ajalehtede lehetähtsuse, ajutatakse komisjonist rahwanülgijadega eesotsas, kes siis iga wiimase kui kõrwaldatud feltkonna jätise hoolega wälja kaewab ja nende kuulkausi üles loeb. Walged mõrjutab teinud seba teatud otstarbel. Nad tahawad weelgi arusaamatuid maskeid oheliku otas wedada, neile püüdes „faktide“ abil tõendada, kui hirmsad mõrjutad need enamlasted on, rahwa arwamist terroriseerida traktiõna abil, samuti kui nad meie feltimehi sõjariistade abil terroriseerivad. Targu jätatse meeletuletamata, et enamline walitus Gestis 1917/18. a., oma walitsemise eimesel järgul, ühtegi surmaotsust ei teinud, isegi parunite, kelle werejüüsi Eesti tõbrahwa wastu dokumentaalselt tõeks oli tehtud, saadeti ainult — kalmale maale. Mitte ilmaasjata ei süüdistanud tollorral mõned tulijemad feltimehed meie wastutawamaid tegelasi ilmaaegses pehmuses.

Eugugi mitte nõnda pehmelt ei tallitanud walged, wõimu oma kätte saades. Juba Haapsalus mõistis werekoc Põdder meie feltimehi surma, rääkimata nendest kümnetest, wõib olla ka sadadest ohwritest, mis Tartus puhastwerd Eesti kodanluse poolt ära hukati. Sellele järgnes walge terror maal, mille ohwite tõelist arwu selgetks teha wististe meil kunagi korda ei lähe.

Arusaadaw, ei Eesti tõbrahwa kommuni nõukogu, wõimu Gestis oma kätte wõttes, holastamata wõitlust pidi algama niisasti Eesti kui ka igasuguste teiste walgete kiru karjaga, olid need siis Sakia soost parunid ehk Soome liikumised. Kuid kommuni walitus pole kunagi midagi salajast teinud. Kõigi arahwitatud walgetaartlaste, wiinapõletajate ja muude feltkonna jätiste nimed on ajalehes awaldatud, päle Wirumaa a jaolt Wõrumaa kontr-rewolutsiooniga wõitlemise komisjonide otjaste, mis tänini ajalehest wälja

on jäänud. Selle wastu ei tea aga keegi walgetaartlaste ohwite arwu. Wahetewahel ilmub mõni wäljakohtu otjuse sõnumite ajalehtedes, ühes häbeliku seletusega, et see itkagi mitte tapmine ei olewat, waid — „seadusline“ karistus. Jga wal-las ja külas linnadest ja töökodadest rääkimata, luusiwad walgete werefoerad — nuuskurid ringi ja pühawad tõbrahwa tegelasi, keda siis waitfelt, ilma suurema tärata ja awalikkujeta teise ilma toimetatakse. Me walgete frondi peasnub üksi-kud feltimehed räägiwad ühest suust jään praegu sündiwatest toledustest lugusi, millele nime leida raske.

Seltsimehed!

Meie oleme senini wähe rõhlu pannud selle päle, et walgete toleduste üle sihi-tindlast teateid koguda. Mõni üksi sõnum ajalehes — see on tõik, mis meie feltimeeste kannatustest jään pool walgete fronti teame.

See ei tohi edaspidi nii jääda.

Meie feltimeeste kannatused jään poolfronti on ajaloo päralt. Kuldtähtedega peawad kõigi meie kannatajate nimed ajaloos särama.

Sellega kohustatakse kõiki feltimehi, kel walgete mõrjutatõde ehk muu wägiwalla tegude kohta andmeid olemas, kas Sakia walgetaartlaste ehk Eesti walgete okupatsioonide aegust, allpool nimetatud adressil kirjaltika ehk juuõnalisti teateid saatma. Teadaandetes tuleks päle muu wõimalikult ära tähendada: 1) Kõja nimetus: linn ehk maakond, wald ja küla; 2) Walgete mõrjutatõde ohwritest langenud tööliste nimi, isanimi, künnimi, wanabus, kust pärit; 3) Kus ehk mis-suguses asuuses tegew oli; 4) Kui see teada, kelle päalekahetuse ja kelle poolt areetecriti; 5) Millest walged sm. süüdistasid; 6) Kelle poolt surmaotsus tehti ja täide jaadeti.

Teated tulewad saata Siseasjade Walitsusesse, Suuga, Ustschew per. nr. 12, 3. laud.

Siseasjade walitus:

J. Aaspert.

Seletar: S. Jänes.

Suuga, 10. aprillil 1919. a.

Baieri nõukogude wabariigi kuulutuse puhul.

Meile on õnniks antud elada suurtel aegadel, sest meie ajad wajuwawad kustumatu-tähisa pitferi inimkonna ajaloo lehetähtsusele. Olles pöörepunktiis kogu inimkonna elus, pöörepunktiis sügawisuliseemale, taie-lisemale, õnnelikumale olemisele.

Uimõimjalit sammub hiiglane kogu il-mas, kommunismihiglane, — kogu kapi-talistliku ilma jõud ning nendega ühes isegi need, kes endid omal ajal ei tihfanud kommunismi poolehoidjate tunnistada, on liitunud kommunismi-hiiglaste surmamis-fekt: president ja Lloyd George, Clemenceau ning Wilson, Scheideemann ja Witaado — ka Karl Stauch ja ning

Friedrich Adler. Nad on ühinend küll mõttega lõpulistlik surmata hiiglast, aga ajaloo üksteistne paratamatu kait on muutunud nende liidu kaitseaduts, mille ees-märk — eemaldada naitunenegi kapitalismi surma, ta mõõdapääsematut kadu.

Umbes sarnasil jõnul wõime iseloomus-tada praeguse momendi olusid.

Kuid kaitsekiitgi — peame kohe juure-tähendama — on jõuetu kaitseama oma eesmärgi — on wäeti pifendama kapita-lismi surmatundi.

Juba oleme näinud kolmanda jossialistliku nõukogude wabariigi sündimist, jee kord Baieris, nina selle kolmanda nina

kogu wawerugi tekkimine on jeda tähtsam, et ta Sakamaa pinnal asub. Jsegi me wastased tunnistawad, et kommunismi wõit Sakamaal ta wõitu kogu Euroopas kindlustab. Nii ütles Sakamaa president — jossiaalärandja ning üks toledamaist tõbrahwa mõrjutajast — alles hiljuti: „enam-line Sakamaa tähendab enamlist Euroopat.“

Et Baieri nõukogude wabariigi tekkimisel iteäralik tähtsus, sellele juhib me tähelepanekut ka III. Internationaali eimehe sm. Sinowjew omas terwitustelegrammis Baieri nõukogude wabariigile, kus ta muu seas ütles: „Teie Sakamaal wõitluse kõige wastutusriftamal kohal. Teil otustub kogu Euroopa proletariitse rewolutsiooni kõige lähem saatus.“

Baieri nõukogude wabariigis kuulutamisele oleme jälle astunud suure sammul lähemale oma lõpustihidele — rahwus-wahelisele nõukogude wabariigile.

Me loodame, usume kindlasti, et ei ole enam kaugel aeg, kus kogu Sakamaal nõukogude wõim kujuneb. Säärasteks toetusteks annawad meile kaalumat põhjust itka edasistest tööliste liikumine, waata-mata selle liikumise kõige hirmsama mahasurumise päle. Mõnda wõitab Rühri sbe-kaewandusis töötõrge edasi. Tööliste nõua-wad sbekaewanduste omawalitust ja on walmis jättama wõitlust, kuni nende nõudmist ei teostada. Kuuldas Rühri suurtükikwabritus on töötõrge wälja kuulutatud selle märgiks, et tähendatud wabritu töö-lised on ühel nõul mäetöölistega ning tunnawad neile kaaja. Ka Düsselborfi wabrituis agiteeriwad kommunistid kaas-tundmuse töötõrge kuulutamiseks mäetöölistele.

Kuid tõbrahwa käärimised ei nähtu ainult Sakamaal, neil on palju laiem ala. Tõbrahwa rewolutsiooni tundemär-gid awalduwad peaaegu kõigis Euroopa maades.

Kogu see praeguse momendi olus, eriti aga nõukogude wõimu tekkimine Baieris tõendab weel kord, et ajalugu me poolt, et tulewik me päralt, juba wõime itge juurema rõhuga tõendada — korra-tes sm. Senini sõnu ühel hiljutisel Moskwa nõukogu koosolekul — et see poolaasta jääb wiimjeks raskets poolaastaks, et nõukogude Wenemaa seisuford paraneb mitte päewi, waid tundega, et näeme peagi filmapiltu, kus tekkib rahwuswabe-line nõukogude wabariik.

Me jossaline seisuford näib nagu jarn-nase wäite wastu räägiwat. Pea kõigil wäerindadel, päle Ukraina oma, on me edasitugimine jossima pandud, mis oma-ajal edenes nii jõubasti, nii energiselt meie punased jõjawäed on sunnitud isegi taganema.

Kas ei näi nitsuguse seisuforra juures wäide, et me seisuford paraneb mitte päewi, waid tundega, et me kiirelt sammume rahwuswahelile kommunistlikule rewolutsioonile — kas ei näi ta lihtjalt naljatijena?

See näib ainult eimesel pilgul nii ole-wat. Tõepoolest aga kõneleb jsegi nähtus tähendatud tõenduse poolt.

Me wõime wäadelda walgete wägede wisa wastupanekut, millega nad punasewäde edasitugimine jossima pannud — me wõime wäadelda jäärast olusorda, kui kodanluse ja kapitalistide wiimijest meele-heitlist kaitset oma wastast surmata, kelle wõit kuulub nende paratamatult kadu. See on kapitalismi wiimne wõitlus, tap-lus elu ja surma päle. See on ta wiimne jõupingutus, mis kawa ei wälta, et itteidme seisuford — nõukogude wa-

bariidide tekkimise Ungaris ja Baieris, kommunismiga läbitungitud töölistehulgad kogu ilmas, aga ka ititute kapitalistide rühmade omawaheline wõitlus ja lihtle-mine ei luba seba.

Teiselt poolt aga kindlustawad punasewäde energiline edasitugimine ja hiig-lawad wõidusaawutused Ukraina frondil me üleüldist majanduslist olusorda, loowad tingimisi, kus meil enam pole karta hirm-tawat naitatenti. Wiimjed sunnitud teat-awad, et Odesja — see tähtis punkt, kuhu olid loondatud suuremad liitriidide wäed nõukogude Wenemaa wõitlemises — on punaste wägede poolt wõetud, misjagune wõidusaawutus Ukraina täieliku wabane-mist tähendab ning wäljakäiku meele.

Kogu olusord tunnistab kiiret liikumist jossialistlike rewolutsiooni sihis, mis loob kogu inimkonnale helge tulewiku-tigiluse, jarnaduse, wendiluse alusel.

Tulewik on meie, — seba tõendab sündmuste kait, näitab ajalugu — ning seepärast ei pruugi me meeleolu langeda wiimjete sündmuste päralt Eesti wäe-rinnal.

Teadmises, et tulewik me päralt, tahame kahekorde energiaga wõidelda Gestigi kodanlusega, tapelda, kuni wabas-tame Gestigi tõbrahwa. Gestisti loome nõukogude wabariigi.

Punane wäerind.

Gestimees wäerinnalt.

Suuga, 2. apillil. „Esa“.

Marx jaostonnas pole suurt-mat tegewust awaldatud.

Petseri jaostonnas. Waen-lane pommitas Jwarowo-Boloto küla päle. Eesti punased wäed wõidastasi tulega, mille päle waenlane tuleandmise seisma jättis. Jssorski juures tuli waen-lase ja meie wägede wahel kottupõrtamine, waenlane sunniti korratutes pogenema 15 püssi ja osa muud j jamaterjali meie kätte jättes. Punased Eesti jõjawäed wõitsid jossialini kaitutina Dawidowo-Mat-towitski-Sagorje termelt ära. Niisamuti löid meie wäed waenlase Prudistihe ja Domshrowla küladest wälja. Peipsi järwe juures oli waenlane sunnitud meie wägede surwe all õhupoolset kaski mōõda tagasi tõmmama.

Waenlane pommitas külastid Soha ja Doroti; misist kahju ei sunnitanud. Sa-hing kait meie joomusrengide ja 3 waen-lase rongi wahel. Eesti punased kiti-lwäed wõitsid Tshermenowo ja Jossa külad ära. Sahing kait kudrowa küla all.

Wiimastes wõitlustes on walged raa-keid kaotusi saanud. Ühes Petseri sihis wõitluses pelgus on püssitükke arw roodud 40—50 päle langenud. Sellega ühenduses on walgete meeleolu langenud.

Walgas sihis kahjus wastane War-na miisale kaskale tungida, kuid wõibi ureie tulega tagasi. Robjanti miisa piir-konnas läksid meie wäed Salatsi jõe pa-hemale kaldale.

Päti maa wäerind.

Kuuramaa wäerinnal kutsus wastane as-jate Schlotki piirformas Schlotki-Walters-hofi teel edasi tungida. Wäike sihis pom-mitas wastane Boteni miisat. — Punased Walgemene wäed wõitsid Mosjori ja rida küllad, sellest edela pool ära.

14-я Государств. типография, Петроград, Социалистическая (бывш. Ивановская), 14.